

RÖ 3 INVERSA MATRISER 2.2.31, 2.3.13, 2.4.15, 2.5.26

Låt A vara en kvadratisk ($n \times n$)-matris

Inversen till A är en $n \times n$ -matris A^{-1} sådan att

$$\boxed{A^{-1} \cdot A = A \cdot A^{-1} = I}$$

2x2-matriser: $A = \begin{bmatrix} a & b \\ c & d \end{bmatrix} \Rightarrow A^{-1} = \frac{1}{ad-bc} \begin{bmatrix} d & -b \\ -c & a \end{bmatrix}$

$n \times n$ -matriser: radreducera $[A \mid I] \sim [I \mid A^{-1}]$
om det går att få I på vänstersidan finns A^{-1} på högersidan. Om det inte går finns ingen invers.

2.2.31. Hitta inversen till $A = \begin{bmatrix} 1 & 0 & -2 \\ -3 & 1 & 4 \\ 2 & -3 & 4 \end{bmatrix}$ om den existerar.

$$\left[\begin{array}{ccc|ccc} 1 & 0 & -2 & 1 & 0 & 0 \\ -3 & 1 & 4 & 0 & 1 & 0 \\ 2 & -3 & 4 & 0 & 0 & 1 \end{array} \right] \begin{array}{l} \textcircled{3} \textcircled{2} \\ \downarrow \end{array} \sim \left[\begin{array}{ccc|ccc} 1 & 0 & -2 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & -2 & 3 & 1 & 0 \\ 0 & -3 & 8 & -2 & 0 & 1 \end{array} \right] \begin{array}{l} \textcircled{3} \\ \downarrow \end{array} \sim$$

$$\left[\begin{array}{ccc|ccc} 1 & 0 & -2 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & -2 & 3 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 2 & 7 & 3 & 1 \end{array} \right] \begin{array}{l} \textcircled{1} \\ \uparrow \end{array} \sim \left[\begin{array}{ccc|ccc} 1 & 0 & 0 & 8 & 3 & 1 \\ 0 & 1 & 0 & 10 & 4 & 1 \\ 0 & 0 & 1 & 7/2 & 3/2 & 1/2 \end{array} \right]$$

$\uparrow A^{-1}$

$$\Rightarrow A^{-1} = \begin{bmatrix} 8 & 3 & 1 \\ 10 & 4 & 1 \\ 7/2 & 3/2 & 1/2 \end{bmatrix}$$

2.3.13. När är en $n \times n$ uppåt triangulär matris inverterbar?

$$\begin{bmatrix} x & * & \dots & * \\ 0 & x & & \\ 0 & & x & \\ \vdots & & & \ddots \\ 0 & \dots & 0 & x \end{bmatrix}$$

uppåt triangulär $n \times n$ -
matris.

Invertible matrix theorem S. 130 säger bl.a. att

A inverterbar $\Leftrightarrow A$ har n pivotpositioner

\Rightarrow alla element på diagonalen måste vara nollskilda för att A ska vara inverterbar.

(eftersom det som mest kan finnas ett pivotelement per rad i A och det är n rader i A)

2.4.15. Antag att A_{11} är inverterbar. Hitta \bar{X} och \bar{Y} sådana att

$$\begin{bmatrix} A_{11} & A_{12} \\ A_{21} & A_{22} \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} I & 0 \\ \bar{X} & I \end{bmatrix} \begin{bmatrix} A_{11} & 0 \\ 0 & S \end{bmatrix} \begin{bmatrix} I & \bar{Y} \\ 0 & I \end{bmatrix},$$

där $S = A_{22} - A_{21}A_{11}^{-1}A_{12}$

Multiplitera ihop och jämför element i blockmatriserna.

hl:
$$\begin{bmatrix} I & 0 \\ \bar{X} & I \end{bmatrix} \begin{bmatrix} A_{11} & 0 \\ 0 & S \end{bmatrix} \begin{bmatrix} I & \bar{Y} \\ 0 & I \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} A_{11} & 0 \\ \bar{X}A_{11} & S \end{bmatrix} \begin{bmatrix} I & \bar{Y} \\ 0 & I \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} A_{11} & A_{11}\bar{Y} \\ \bar{X}A_{11} & \bar{X}A_{11}\bar{Y} + S \end{bmatrix}$$

vl:
$$\begin{bmatrix} A_{11} & A_{12} \\ A_{21} & A_{22} \end{bmatrix}$$

OBS! ordningen är viktig då man multiplicerar ihop matriser eftersom storlekarna måste överensstämma.

vl = hl \Rightarrow

$$\begin{cases} A_{11}\bar{Y} = A_{12} & (1) \\ \bar{X}A_{11} = A_{21} & (2) \\ \bar{X}A_{11}\bar{Y} + S = A_{22} & (3) \\ S = A_{22} - A_{21}A_{11}^{-1}A_{12} & (4) \end{cases}$$

(1) \Rightarrow $\bar{Y} = A_{11}^{-1}A_{12}$
(2) \Rightarrow $\bar{X} = A_{21}A_{11}^{-1}$

2.5.26. Antag att A kan delas upp i tre matriser P, D och P^{-1} så att

$$A = PDP^{-1} \text{ där } D \text{ är en diagonal matris, } D = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1/2 & 0 \\ 0 & 0 & 1/3 \end{bmatrix}$$

Hitta formler för A^2, A^3 och A^k .

$$\bullet A^2 = AA = \underbrace{(PDP^{-1})(PDP^{-1})}_I = PDIDP^{-1} = PD^2P^{-1} = P \begin{bmatrix} 1^2 & 0 & 0 \\ 0 & 1/2^2 & 0 \\ 0 & 0 & 1/3^2 \end{bmatrix} P^{-1}$$

$$\bullet A^3 = AAA = A^2A = \underbrace{(PD^2P^{-1})(PDP^{-1})}_I = PD^3P^{-1} = P \begin{bmatrix} 1^3 & 0 & 0 \\ 0 & 1/2^3 & 0 \\ 0 & 0 & 1/3^3 \end{bmatrix} P^{-1}$$

$$\bullet A^k = \underbrace{A \cdot A \cdots A}_k = \dots = PD^kP^{-1} = P \begin{bmatrix} 1^k & 0 & 0 \\ 0 & 1/2^k & 0 \\ 0 & 0 & 1/3^k \end{bmatrix} P^{-1}$$

Detta är en praktisk uppdelning av A om man vill räkna ut höga potenser av A eftersom diagonala matriser är enkla att multiplicera (bara multiplicera ihop motsvarande element i matriserna).